

Иво Инджев е журналист и публицист. Работил е като кореспондент на БТА в Бейрут (1983-1987). След промените е директор на БТА (1990-1993), главен редактор на в. „Експерс“ (1993-1994) и на в. „Демокрация“ (1994-1995).

Вицепрезидент на Асоциацията на европейските журналисти (1994-1996). Коментатор на радио „Свободна Европа“ (1995-2000). Водещ на публицистичното предаване „В десетката“ в Би Ти Ви (2000-2006). Заместник председател на Комисията по етика в електронните медии в България. Поддържа един от най-популярните блогове (ivo.bg).

Носител на наградата на БХК „Човек на годината“ (2010). Автор е на книгите „Мълчанието е злото“ (2009), „Президент на РъБъ“ (2010) и „Течна дружба“ (2011). Тази неделя сайтът Държавна сигурност.com [представи последната му творба](#) . Това е поводът за разговор с автора й.

⋮

Г-н Инджев, трябва доста кураж да се пише задълбочено за съветското влияние върху България, както в миналото, така и да и да се търсят взаимовръзки и паралели с руската политика днес, както правите в книгата си „Течна дружба“. □ Как

се роди идеята за книгата?

- Пиша по тази тема отдавна и просто реших да сглобя сегментите, като ги обогатя. Натрупал съм информация, която ми се струва важно да бъде обобщена и поднесена на читателите. Не всеки би седнал да систематизира известното по въпроса и да търси малко известни факти, с които да я допълни.

Като водещ на телевизионно предаване съм задавал на политици въпроса за това, кое ни отличава като страна и народ от подобните ни и никога никой не уцели „в десетка”. Това ме разочарова! Правилният отговор, според мен, е че България, както никоя друга европейска страна (Грузия беше подобна по много показатели, но се откъсна, плащайки висока цена) е подвластна на дълго и съзнателно градено облъчване от една огромна (по територия и ресурс за окопаване тук) държава, която не може да служи за пример никому – нито в икономиката, а още по-малко в обществените отношения. Кое то явно ни се отразява пагубно.

□

Вие доста смело назовавате комплексите ни като нация. Може ли и как да се промени констатацията, че една голяма част от българското общество е незрящо и незапознато с истинските факти около ролята на Русия, след това на СССР и сега Руската федерация върху развитието на страната ни и как може ли да стане по-информирано информирано за това влияние?

- В книгата съм цитирал авторитети, които акцентират върху факта, че комунизмът беше ефективен в едно отношение: в пропагандата. Бившият генерал от съветското разузнаване Валтер Кривицки, избягал и убит „мистериозно” на Запад, пише в „Аз бях агент на Сталин”, че със знанието на Стамболийски, още в зората на съветската епоха, в България са изпратени и внедрени съветски агенти с изричния приоритет да проникнат тъкмо в медиите и армията на България.

На българска почва това е формулирано изключително точно в едно есе на Георги Марков, който твърди, че българската комунистическа пропаганда е ударила в земята дори съветската със свой собствен принос в теорията и практиката на рафинираната цензура. По израза на писателя, комунистите трябва да вдигнат паметник на своите пропагандатори. И аз твърдя, че ролята на промиването на мозъците в България е силно подценена - както и вината на конкретните участници в този безмилостен десетилетен процес на манипулиране на хората. Резултатите са видни и днес, но никому не хрумва дори да посочи с обвинителен пръст към отговорността на палачите

на свободния български дух. Не е ли наистина „гениално“ от страна на злодеите, които дори са на почит и се радват на продължаващ училищен прочит!

Още в началото на книгата, в предговора подчертавате, че въпросът за руската култура често се употребява като щит срещу критиката срещу Русия. Защо се получава така?

- Защото темата за руската култура е единственият „рубеж“ (както обичат да се изразяват тук някои) на защитата срещу всичко негативно, което няма как да бъде оспорено и най-големите русолюбци. Руската култура, за разлика от икономиката и политиката на СССР и Русия, е безспорна величина. Зад нейното величие се крият низшите духом тук, които издигат в култ руското, сякаш други народи не са постигнали същото, че и повече. Да сте чували за събор на хиляди български италиянофили, германофили, англофили и (о, „анатема“!) американофили, чиито принос в световната култура е изпреварващ спрямо появата на европейските тенденции в руската култура, която всъщност е европейско явление, появило се със закъснение на руска земя въпреки, а не благодарение на управляващото в Русия без почивка мракобесие?!

Не случайно казвам, че руската култура е феномен, подобно на българската успешна борба за църковна независимост през 19-ти век: общото е в това, че и в двата случая успехът идва въпреки официалната руска политика, а не благодарение на нея.

Съвсем неотдавна, по време на тройната коалиция, ние станяхме свидетели на ново „измерение“ на „любовта“ между българската и руската държава, изразяващо се в официалното честване на „Година на Русия в България“ и на „Година на България в Русия“. Как коментирате тези факти в книгата?

- Беше жалка картинка да с наблюдава, как измислиха като основание за поредната „Година на Русия в България“ 130 годишнината от руско-турската война. А истината беше, че готвеха червения килим за замисленото като грандиозно посещение на новия руски самодържец Владимир Путин през януари 2008 г. Моторът на тази срамна операция беше президентът Първанов, а неговият приближен Стефан Данаилов отчете като министър на културата успехите на годината в нейния край именно като годината

на Русия в България, хвалейки се с бройка посещения на руски гости и на българска публика на техните изяви.

Подмазвачите дори успяха да вдигнат втори паметник в прослава на Русия в рамките на централната софийска Докторска градина (най-скъпата земя в столицата ни), на който сложиха изрично уточнение, че е построен в чест на посещението на Владимир Путин на 18 януари 2008 г.

Трябва обаче да отбележим, че нито през една от двете години на чествания Русия не предаде българските архиви, заграбени от Съветската армия след нахлуването ѝ в България на 8 септември 1944 г. Нещо повече, стана ясно, че Русия няма да намерение да върне на България оригиналните документи, тъй като по силата на руските закони води България победена държава по време на Втората световна война и изнесените български архиви се водели трофейни. Защо според вас определен кръг политици правят всичко възможно да припознаят страната ни като голям приятел на Русия и в същото време не правят нищо, за да защитят самочувствието ни и националните интереси, дори в един такъв случай, като с българските архиви, задигнати от Кремъл?

- Високопоставен български дипломат, когото цитирам в книгата си, се е срещал лично с президента Путин по въпроса за (а сега внимавайте!) 4000 отвлечени от специалните части на Сталин СМЕРШ български граждани, загинали в мазетата на съветски инквизитори и в концлагерите на СССР. По думите на българския дипломат само на 100 от тях руснаците са разсекретили досиетата – иначе тук си шумим по темата за досиетата. Представяте ли си само от изтръгнатите показания какви тайни крият съветските архиви?

А какво да кажем за нещото, което наричам „българския Катин“? На глава от населението в България са избите повече български офицери, вероломно разоръжени в условията на съветската окупация, наложена без един изстрел на съпротива благодарение на дисциплинираното поведение на българската армия, която се подчинява на правителството си и не оказва никаква съпротива на окупацията.

Публикувам цитати от разсекретени доклади на съветски кореспонденти до Москва – дори те се възмущават, че цели български полкове са практически обезглавени от своя офицерски състав и няма кой да ръководи компетентно българската войска в боевете срещу германците в предстоящите бойни действия.

Разликата между полския и българския Катин е, че поляците знаят и тачат останките на елита на своята нация, избит в лицето на техните офицери от палачите на Сталин, докато тук не само не са известни гробовете на българските офицери и подофицери, с които без съд и присъда масово се разправят отмъстителни езекутори, но и изобщо не водим дори разговор по темата.

Нека се върнем назад във вековете. Какъв е прототипът на мита за нашето първо „освобождение“?

- Жестоката историческа истина, описана най-ярко и подробно в това отношение от колоса на българското национално-освободително движение Г. С. Раковски е, че в многобройните си домогвания до Проливите руските войски систематично, планомерно и многократно са разорявали по пътя си и назад десетки български градове и села, отвеждайки със себе си хиляди, често пъти дори десетки хиляди българи, заселвани в руската пустош.

Българите никога не са били споменавани и признати като народ от руската империя - дори и при мобилизацията на обществената подкрепа за руско-турската война от 1877-1878 г., санкционирана и инспирирана от тогавашните европейски Велики сили , на които Русия става доброволен инструмент по свои причини. Доктрината на Русия, която води преди това истинска дипломатическа война срещу обособяването на българската църква извън руското доминиране (иронията е, че тъкмо очертаните от българите по този начин граници на български етнос в Османската империя стават основа за яловия по дефиниция Санстефански договор – една перфинда интрига на руската дипломация с далечни и трагични последици за българите), е била да представя българите единствено като „славяни” и „православни”, т.е. като руска „рая” по подразбиране, за която батюшката самодържец има дадено от Бога право да се грижи. Така че вековният апетит на Русия за излаз на „топлите морета” е струвал на българите през вековете огромни страдания.

Едва Сталин довежда докрай замисъла на предците си, като слага изцяло ръка върху България. Българите от 19-ти и началото на 20-ти век, при цялата си благодарност към инструмента на своето освобождение, са имали силата на духа да не допуснат новото си поробване, този път от страна на Русия, срещу което дори най-големият русофил Иван Вазов, с всичките му заслуги за митологизирането на любовта към Русия, се надига гневно по време на руската инвазия срещу България през 1916 г.

Някои ще се учудят, но тъй като много аргументирано излагате факти в подкрепа на тезата си, как идеологът на русофобията Карл Макс се оказва идеолог на комунизма?

- Да, това е една от „премълчаваните“ „подробности“ от пропагандата на комунизма. Маркс е бил завършен русофоб и го доказвам с многобройни цитати от оригинали на негови статии на немски език. Призовавал е пламенно Европа (и е симпатизирал доста на младите Съединени щати) да спрат „руските варвари“. Давам този факт като пример не за друго, а заради лицемерието на комунизма, който пощипва избирателно от историята само онова, което му трябва, за да нахрани с лъжи покор(е)ното стадо от подложени на идеологическа обработка милиони безправни граждани на съветския лагер.

Какви са причините за българската изостаналост от европейските критерии и толкова голямата привързаност на определен кръг от политици и бизнесмени към Русия, за които говорите в книгата?

- Често казвам на западни събеседници: вие подценявате решимостта на Русия да държи в зависимост и подчинение нашата държава чрез подкрепа за нейната пета колона, защото съдите с вашия аршин. Ако за някоя западна фондация, особено с държавно участие, е въпрос за законност и спазване на сложни бюрократични

процедури за подпомагане на демокрацията в България, за нейното подкопаване тук Русия не се скъпи и не се съобразява с никакви правила. Преследва целта си щедро! Дал съм примери в книгата. Ефектът е видим за всеки политически зрящ човек.

Отделяте цяла самостоятелна глава за символите на съветското влияние у нас, с които е осеяна България и на които една част от обществото продължава да се кланя. Защо у нас за датата 8-9 септември 1944 г. се говори за освобождение, а не за съветска окупация?

- Защото в тази лъжа е инвестирано десетилетия и продължават да инвестират с настървение, което издава колко им е важно да е лъскат всеки път, когато някои самотници се опитат да изчегъртат лъжливото лустро от нея. Днешна Русия следва традицията да маркира присъствие в чужбина навсякъде, където ѝ позволяват. Паметниците са ѝ любимо средство в това отношение. А тук е не просто позволено – направо с умиление си сваляме ...суверенитета.

Как действат системите Рубликон и Ядреналин, успешни изрази, с които коментирате две много важни течения за руското влияние в България?

- Александър трети има една реплика за значението на подкупите в манипулирането на България по време на кризата в периода след съединението от 1885 г., когато обмисля да окупира страната ни и дори да върне обратно на Турция южната ѝ половина. Той буквално съветва външния си министър да наблегне на този фактор. Уникалното в онази ситуация е, че Европа скача единодушно в защита на България и така ни спасява от съдбата на Финландия или разпокъсаната по-късно между СССР и Германия Полша.

Рублите са пресечната точка, те са Рубликонът ни и основното оръжие за поддържане на руското влияние от самото създаване на нова България. За онези времена се знае и

точният ценоразпис за предателството на знайни и незнайни българи. Сталин прави грешката да възложи на българските комунисти да напишат книга за злодействата на руския царизъм срещу България и допуска до архивите български другари, благодарение на което, въпреки по-късните опити публикацията да бъде изцяло унищожена, свидетелствата достигат до нас. Публикувал съм ги.

Докъде се разпростира влиянието на Петата колона?

- Видимо и демонстративно се простира дотам, че тук е възможно да има „Година на Русия в България”, а не на която и да било друга държава – без да сме в никакви други отношения с въпросната чужда държава, освен в т. н. „духовни”., зад които обаче стоят огромни корупционни инвестиции от чисто материално естество (например само в началото на 2011 г. от Русия пристигат в България огромните за страната ни 10 милиона евро за подкупи в медиите с цел рекламиране на АЕЦ „Белене”). Русия най-буквално си пазарува влияние тук и репликата на руския кореспондент на „Комерсант” по повод усещането му, че Путин е бил в София, за да си напазарува България, съвсем не е метафора. Ще добавя само, че на Русия ѝ трябва бедна България, защото е по-лесна за пазаруване, точно както на политическите търгаши у нас са им удобни бедните роми, с чиито гласове жонглират при изборите.

Вижте, историята е пълна с примери за подпомогнато от чужда сила национално освобождение. Но никъде другаде по света няма да намерите толкова целенасочено експлоатиране на подобно дарение, от което дарителите така настойчиво да извличат изгода за своите стратегически цели. Кой благороден жест, ако е такъв, служи за вековно натякване с извличане на изгоди от това? Отговорът е: жестът на Русия спрямо „братята” си по нашите земи.

Твърдя, че България е жертва да премислена, съзнателна политика, водена безогледно на наша територия с твърде много за една уважаваща себе си европейска нация помагачи. Докато не се засрамим от себе си, това няма да се промени. А символът на най-големия срам, със стилизираната лъжа в неговата основа под формата на благодарност за окупацията, е тест за нашето осъзнаване. Докато го търпим, няма да има истинско освобождение за България.